

Granskning av bisysslor och förtroendekänsliga poster

Norrtälje kommun

2021 oktober

Ebba Öhlund

Jonathan Melkko

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Norrtälje kommun genomfört en granskning av bisysslor och förtroendekänsliga poster. Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsen har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende hantering av bisysslor och förtroendekänsliga poster.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att kommunstyrelsen *ej* säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende hantering av bisysslor och förtroendekänsliga poster.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Revisionsfrågor	Bedömning
1. Finns det ändamålsenliga riktlinjer och rutiner rörande anställdas eventuella bisysslor och efterlevs de?	Delvis
2. Har kommunstyrelsen kännedom/kontroll om i vilken utsträckning som bisysslor förekommer bland de anställda?	Nej
3. Har kommunstyrelsen kännedom/kontroll om i vilken utsträckning det förekommer att anställda har engagemang i näringsverksamheter som bedriver affärer med Norrtälje kommun?	Nej
4. Finns rutiner och kontroller som säkerställer korrekt hantering av s.k. förtroendekänsliga poster?	Nej
5. Uppfyller räkenskapsmaterialet kraven för redovisning av s.k. förtroendekänsliga poster (angivande av syfte och deltagare, momsavdrag samt attest)?	Nej

Rekommendationer

Mot bakgrund av genomförd granskning vill vi rekommendera kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att riktlinjer och rutiner rörande anställdas eventuella bisysslor är kända och efterlevs.
- Säkerställa att anmälningsblanketter för bisyssla är korrekt ifyllda och aktuella.
- Säkerställa att i de fall kommunen bedriver affärsverksamhet med näringsidkare där anställda har engagemang (bisyssla) hanteras affären utan dennes involvering.
- Upprätta rutiner och kontroller som säkerställer korrekt hantering av s.k. förtroendekänsliga poster vad gäller angivande av syfte, deltagarförteckning samt momsavdrag.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Innehållsförteckning	2
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte och revisionsfrågor	3
Revisionskriterier	4
Avgränsning	4
Metod	4
Granskningsresultat	5
Riktlinjer och rutiner avseende bisysslor	5
Kännedom/kontroll om förekomst av bisysslor	7
Kännedom/kontroll om engagemang i näringsverksamheter	8
Rutiner och kontroller avseende s.k. förtroendekänsliga poster	9
Räkenskapsmaterialet avseende s.k. förtroendekänsliga poster	10
Samlad bedömning	12
Rekommendationer	12
Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor	12

Inledning

Bakgrund

Förekomsten av bisysslor regleras i kollektivavtal som Allmänna bestämmelser (AB) och Lagen om offentlig anställning (LOA). Otillåtna bisysslor kan antingen vara förtroendeskadliga, arbetshindrande och/eller konkurrerande.

I LOA regleras förtroendeskadliga bisysslor för anställda i kommuner, regioner och kommunalförbund. Sådana bisysslor är aldrig tillåtna och arbetsgivaren har en rätt att kräva att den otillåtna bisysslan upphör. Det kan också uppstå risk för förtroendeskada om anhörigas företag anlitas av anställda i kommunens verksamhet.

Arbetshindrande och konkurrerande bisysslor regleras i kollektivavtal som t.ex. Allmänna bestämmelser. Där regleras bl.a. att arbetstagare som har en bisyssla ska anmäla denna och lämna de uppgifter, som arbetsgivaren anser behövs för bedömning av bisysslan. Arbetsgivaren ska medvetandegöra arbetstagaren om skyldigheten att anmäla bisysslan och lämna uppgifter. Det anges även att arbetsgivaren kan förbjuda bisysslan om arbetsgivaren finner att den kan inverka hindrande för arbetsuppgifterna och/eller innebära verksamhet som konkurrerar med arbetsgivarens.

Så kallade förtroendekänsliga poster (representation, resor, konferenser) utgör inte väsentliga poster sett till räkenskaperna. Det är dock väsentligt att kommunen upprättat en god internkontroll för hanteringen då förekomst av oegentligheter kan medföra kraftig förtroendeskada.

Revisorerna har utifrån väsentlighet och risk beslutat att genomföra en fördjupad granskning av den interna kontrollen kring hanteringen av bisysslor.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsen har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende hantering av bisysslor och förtroendekänsliga poster.

Följande revisionsfrågor används för att svara mot syftet:

- Finns det ändamålsenliga riktlinjer och rutiner rörande anställdas eventuella bisysslor och efterlevs de?
- Har kommunstyrelsen kännedom/kontroll om i vilken utsträckning som bisysslor förekommer bland de anställda?
- Har kommunstyrelsen kännedom/kontroll om i vilken utsträckning det förekommer att anställda har engagemang i näringsverksamheter som bedriver affärer med Norrtälje kommun?
- Finns rutiner och kontroller som säkerställer korrekt hantering av s.k. förtroendekänsliga poster?
- Uppfyller räkenskapsmaterialet kraven för redovisning av s.k. förtroendekänsliga poster (angivande av syfte och deltagare, momsavdrag samt attest)?

Revisionskriterier

- Lag (1994:260) om offentlig anställning, (LOA) § 7, 7a-d§
- Allmänna bestämmelser till kollektivavtalet (AB), kap 3, § 8
- Eventuella övriga kollektivavtal
- Kommunens styrdokument inom området, såsom riktlinjer/policys och mallar
- LKBR

Avgränsning

Granskningen omfattar alla tillsvidare och visstidsanställda i kommunen. Förtroendevalda ingår inte i granskningen. Matchningen mot handels-, förenings- och aktiebolagsregister omfattar bisysslor.

Metod

Granskning av styrdokument avseende bisysslor samt intervju med företrädare från kommunen. En enkätundersökning har skickats ut till kommunens samtliga chefer med frågor kring rutiner och kännedom om anställdas bisysslor, samt om de själva fått frågan kring bisysslor.

En matchning har genomförts mot handels-, förenings- och aktiebolagsregister för att identifiera förekomsten av bisysslor av näringskaraktär hos anställda. Resultatet har sedan matchats mot kommunens leverantörsregister för att identifiera eventuella utbetalningar som gjorts till leverantörer där anställda har engagemang. Eventuella utbetalningar stickprovsgranskas och frågor ställs även till tjänstepersoner inom avdelningarna för ekonomi, inköp och upphandling. Vidare har det genomförts stickprov för jämförelse mellan förekomst av bisysslor mot till kommunen/chef anmälda bisysslor. Antalet stickprov som genomförs inom ramen för granskningen beror på utfallet av matchningen mot handels-, förenings- och aktiebolagsregister samt matchningen mot leverantörsregistret.

Avseende förtroendekänsliga poster har det genomförts en registeranalys för att kartlägga förekomsten av representation, resor, kurser/konferenser. Stickprovskontroll har genomförts avseende räkenskapsmaterialets beskaffenhet.

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Granskningsresultat

Riktlinjer och rutiner avseende bisysslor

Revisionsfråga 1: Finns det ändamålsenliga riktlinjer och rutiner rörande anställdas eventuella bisysslor och efterlevs de?

lakttagelser

Från kommunen har vi fått ta del av följande dokumentation som omfattar bisyssla och som finns i den interna *Personalhandboken*:

- Riktlinjer bisysslor - information till chef
- Riktlinjer bisysslor - information till medarbetare
- Anmälningssblankett för bisyssla

De två förstnämnda riktlinjerna innehåller beskrivning om vad en bisyssla är och när en bisyssla är otillåten i enlighet med lagen om offentlig anställning (LOA). Det vill säga när bisysslan är konkurrerande, arbetshindrande och/eller förtroendeskadlig. Riktlinjen för information till chef beskriver vidare i punktform hur en bisyssla ska hanteras. Nedan ges en sammanfattande bild över punkterna som listas upp:

- Medarbetare med bisyssla ska anmäla denna och lämna uppgifter för att kunna bedöma om den är tillåten eller ej.
- Integritetsaspekter ska beaktas - ytterligare detaljerade uppgifter ska endast efterfrågas om särskild anledning finns för att kunna konstatera huruvida bisyssla är tillåten eller ej.
- Åskådning i politiskt, religiöst eller kulturella hänseenden kan aldrig tvingas att lämnas ut.
- Innan förbud av bisyssla beslutas ska sakförhållandena utredas och medarbetaren ska ges tillfälle att redogöra för sin bisyssla. Skyldighet finns även till primärförhandling enligt MBL.
- Vid fall där medarbetare vägrar lämna ut uppgifter eller lämnar ut felaktiga uppgifter kan arbetsrättsliga åtgärder vidtas.

Av riktlinjen för information till medarbetare framgår medarbetarens skyldigheter att anmäla bisyssla till sin chef samt lämna de uppgifter arbetsgivaren anser vara nödvändiga. Anmälan till chef för aktiviteter som påbörjas under anställningen beskrivs även vara en skyldighet. Vidare finns i det digitala dokumentet länk till anmälningssblankett för bisyssla.

I anmälningssblanketten ska medarbetaren bl.a. fylla i om denne har någon bisyssla. Här informeras även om vad som inte behöver redovisas, exempelvis förtroendeuppdrag inom ideella föreningar. Det ska även lämnas information om sammanlagd tid för ev. bisyssla.

I den enkät som inom ramen för föreliggande revisionsgranskning skickats ut till chefer inom Norrtälje kommuns organisation framgår det att 68 procent som besvarade enkäten upplevde att det fanns tillräckliga riktlinjer och rutiner som beskriver hur en chef ska gå tillväga för att säkerställa att bisysslor hanteras på ett korrekt sätt. 14 procent svarade nej på samma påstående. Enkätsvaren belyser vidare att riktlinjer och rutiner som omfattas av bisysslor framgår i personalhandboken, där ovan nämnda riktlinjer för medarbetare och chef bl.a. går att finna.

Vid frågan om stöd i form av rutiner och riktlinjer för bisysslor beskriver de flesta av cheferna i enkäten att det finns ett tillräckligt stöd. Några utvecklingsområden är att i årshjul eller liknande process tydligt involvera frågan om medarbetare har en bisyssla. Det vill säga tydliggöra när och i vilka forum frågan ska tas upp av chef, för att få en kontinuitet. Detta är dock inte något som beskrivs som utvecklingsområde av samtliga svarande chefer. Ett annat utvecklingsområde är fler konkreta exempel på otillåtna bisysslor samt till vilken funktion chefen kan vända sig för stöd vid svåra gränsdragningar.

Efterlevnad av riktlinjer och rutiner

Av cheferna som besvarat enkäten framhåller 86 procent att de i egenskap av chef medvetandegjort sina arbetstagare om skyldigheten att anmäla bisysslor och lämna uppgifter. Detta har framförallt skett genom muntlig information, men även skriftligt. Exempel på tillfällen som detta skett är vid anställningens start, arbetsplatsträffar, rekrytering och medarbetarsamtal.

När cheferna besvarar påstående om de själva fått förfrågan från sin chef om bisysslor och skyldighet att lämna uppgifter anger 55 procent ja, medan övriga 45 procent ej har fått en sådan förfrågning.

Vid frågan om de anställdas bisysslor dokumenteras är det 65 procent som svarat ja, medan 13 procent svarat nej och 22 procent svarat vet inte. Vidare uppges att den dokumentation som sker enligt chefer, sker genom anmälningsblankett för bisyssla.

Bedömning

Finns det ändamålsenliga riktlinjer och rutiner rörande anställdas eventuella bisysslor och efterlevs de?

Delvis

Vi har inom granskningen noterat att det finns riktlinjer och rutiner rörande anställdas eventuella bisysslor. Däremot framgår att dessa inte alltid upplevs efterlevas. Cheferna uppges att de till stora delar medvetandegjort sina arbetstagare om skyldigheten att anmäla bisysslor samt att lämna uppgifter. Dock sker detta inte i samma utsträckning för chefer som fått förfrågan från sin chef. Vad gäller dokumentation av anställdas bisysslor genom blanketter uppges detta inte heller ske systematiskt.

Kännedom/kontroll om förekomst av bisysslor

Revisionsfråga 2: Har kommunstyrelsen kännedom/kontroll om i vilken utsträckning som bisysslor förekommer bland de anställda?

lakttagelser

Det finns i dagsläget ingen kommunövergripande sammanställning eller analys över antalet bisysslor i kommunen, vem som har bisyssla eller liknande.

Vi har tagit del av lista över kommunens samtliga anställda där antalet anställda uppgick till 2 367 st. Vi har kontrollerat om dessa personer har en/ flera registreringar i handels-, förenings-, och aktiebolagsregister. Totalt har vi identifierat 994 personer som har en bisyssla (42 %), varav 573 personer (24 %) har en aktiv bisyssla.

Bland de träffar som gjorts bland aktiva bisysslor är befattning till stor del ledamot eller suppleant. För bolagsformer (aktiva) visar övervägande del enskilda firmor och aktiebolag.

I föregående avsnitt framgick att anmälningssblankett ska fyllas i av medarbetare. Blankett ska inkomma till HR-avdelningen, enligt rutin. Från enkätsvaren anger 79 procent att blanketten förvaras i personalakten. Det är vidare 15 procent som angett att det sker en central sammanställning inom förvaltningen/avdelningen.

Inom granskningen har stickprov genomförts där en del av stickprovet syftat till att se om anmälningssblankett upprättats och förvaras i enlighet med kommunens riktlinjer. Av de 30 stickprov som genomförts visade stickprovet att anmälningssblankett för redovisning av bisyssla fanns i personalakten för fem av dessa. Procentuellt innebär det endast 17 procent av de granskade fallen.

Utfallet av stickprovet uppges vara en effekt av bristande tydlighet i rutinerna. Enligt uppgifter från kommunen kan det dock finnas stor risk att många blanketter finns i "skrivbordslådor" hos respektive chef.

Den andra delen i stickprovet syftade till att jämföra om anmälningssblanketten stämde överens med registrerade bisysslor. I detta steg har således fem av de trettio stickproven som innehöll en anmälningssblankett jämförts med en registrerad bisyssla. Resultatet visade följande avvikelser för registrerad bisyssla samt andra noterbara avvikelser:

- För två av fem stickprov innehöll ansökningsblanketten ej information om den registrerade bisyssla som stickprovet avsåg.
- En ansökningsblankett var ej ifylld huruvida denne hade bisyssla eller ej (detta framgick däremot i beskrivningen av bisyssla)
- Den blankett som hade den äldsta dateringen var från 2010, en annan var från 2013 samt 2016. Resterande två blanketter var daterade 2018

Sammanfattningsvis kring anmälningssblankett visade stickprovet att 5 av 30 stickprov innehar anmälningssblankett. Av dessa fem var det tre blanketter som innehöll avsedd

registrerad bisyssla. Det är således 3 av 30 (10 %) stickprov som verifierades helt utan anmärkning.

Bedömning

Har kommunstyrelsen kännedom/kontroll om i vilken utsträckning som bisysslor förekommer bland de anställda?

Nej

Utifrån genomförda stickprov där 3 av 30 verifierades utan anmärkning framgår att kommunstyrelsen har en låg grad av kännedom i vilken utsträckning som bisysslor förekommer bland de anställda. Dels saknas till stora delar ifyllda och förvarade anmälningssblanketter för bisyssla, men även där anmälningssblankett finns ifylld och förvarad framgår att blanketterna inte alltid är korrekt ifyllda alternativt inte innehöll fullständig information om registrerade bisysslor.

Kännedom/kontroll om engagemang i näringsverksamheter

Revisionsfråga 3: Har kommunstyrelsen kännedom/kontroll om i vilken utsträckning det förekommer att anställda har engagemang i näringsverksamheter som bedriver affärer med Norrtälje kommun?

lakttagelser

Inom granskningen har en samkörning gjorts mellan kommunens leverantörsregister och de bolag där kommunens anställda har registrerade bisysslor. I kommunens leverantörsregister finns sammanlagt 2 543 leverantörer. I samkörningen mellan leverantörsregistret och de organisationer där kommunanställda har engagemang fick vi träff på sammanlagt 71 leverantörer. Sammantaget 21 leverantörer avsåg organisationer där kommunanställd hade ett aktivt engagemang. Vi har erhållit inköpsstatistik för perioden 202001-202105 och kan konstatera att inköp har gjorts från samtliga 21 leverantörer. Under 2021 har inköp gjorts från 18 av leverantörerna.

Vi har för dessa 18 kontrollerat samtliga fakturor (om max tre inköp gjorts från leverantören under 2021) alternativt tre fakturor från leverantören. Sammantaget har 46 fakturor kontrollerats. Kontroll har gjorts med avseende på att personen med företagsengagemang inte ska vara angiven som referens på fakturan, inte ha granskningsattesterat och inte ska ha beslutsattesterat fakturan. I granskningen har en (1) faktura påträffats som varit attesterad av personen med bolagsengagemang.

Bedömning

Har kommunstyrelsen kännedom/kontroll om i vilken utsträckning det förekommer att anställda har engagemang i näringsverksamheter som bedriver affärer med Norrtälje kommun?

Nej

Som framgått av revisionsfråga 2 har kommunstyrelsen bristande kännedom kring vilka bisysslor som anställda i kommunen har. Följaktligen är förutsättningarna för att ha

kännedom ifall kommunen bedriver affärer med näringsverksamhet där anställda har bisyssla dåliga. Vi har genomfört en stickprovsgranskning avseende sammantaget 46 fakturor hänförliga till näringsverksamheter där anställda har engagemang för att kontrollera om personen med engagemanget har varit involverad i inköpet. I granskningen har en (1) faktura påträffats som varit attesterad av personen med bolagsengagemanget.

Rutiner och kontroller avseende s.k. förtroendekänsliga poster

Revisionsfråga 4: Finns rutiner och kontroller som säkerställer korrekt hantering av s.k. förtroendekänsliga poster?

lakttagelser

Norrtälje kommun har upprättat *policy för representation, gåvor och personalförmåner med tillhörande riktlinjer för representation (KS, 2016-09-26)*, vilka vi har tagit del av. Dokumentet innehåller kommunens förhållningssätt kring intern och extern representation, kurser och konferenser samt gåvor och uppvaktningar av olika slag. I riktlinjerna specificeras också vilken typ av underlag som ska bifogas räkenskapsmaterialet avseende representation samt kurser och konferenser. Vidare framgår att det ej är tillåtet att beslutsattestera egna representationskostnader eller personalförmåner.

Kommunen har upprättat ett attestreglemente (2019-09-06) som bland annat övergripande beskriver vilka kontrollmoment som ska göras i samband med attest av faktura, att dualitet alltid ska föreligga, ansvarsfördelningen mellan respektive attestant, samt att attestant inte får vara jävig. Vi har efterfrågat samtliga nämnders attestförteckningar. Vid genomförda förfrågningar har dock framgått att kommunen inte har upprättat och aktualitetskontrollerat sådana på ca tre år. Enligt uppgift pågår ett genomlysningsarbete vilket förväntas vara klart under hösten 2021.

Bedömning

Finns rutiner och kontroller som säkerställer korrekt hantering av s.k. förtroendekänsliga poster?

Nej

Av genomförda förfrågningar och dokumentstudier är vår bedömning att det inte finns rutiner och kontroller som säkerställer korrekt hantering av s.k. förtroendekänsliga poster. Avsaknaden av beslutade attestförteckningar och uppgifterna om att genomlysning inte gjorts på flera år bedöms vara anmärkningsvärt då det innebär att det inte kontrollerats att beslutsatsträtterna är korrekta under samma tidsperiod.

Räkenskapsmaterialet avseende s.k. förtroendekänsliga poster

Revisionsfråga 5: Uppfyller räkenskapsmaterialet kraven för redovisning av s.k. förtroendekänsliga poster (angivande av syfte och deltagare, momsavdrag samt attest)?

lakttagelser

Vi har genomfört en stickprovskontroll avseende bokförda fakturor under perioden januari till juni 2021 för poster hänförliga till resor, representation samt kurser och konferenser. Vi har granskat 15 fakturor per kategori, se utfall nedan. Inom ramen för granskningsmomentet avsåg vi även att kontrollera att behörig och oberoende beslutsattestant attesterat fakturorna. Detta moment har dock utgått med anledning av att kommunen inte upprätthåller aktuella attestförteckningar.

Resor

Av 15 granskade fakturor verifierades 2 utan anmärkning med avseende på angivande av syfte och deltagarförteckning. Vi konstaterar att åtta av posterna i urvalet var felkonterade. I tabellen nedan framgår detaljer från verifieringen.

	Verifierad utan anmärkning	Verifierad med anmärkning	Kan ej bedöma
Syftesbeskrivning	11	4	0
Deltagarförteckning	9	6	0

Representation

Av 15 granskade fakturor verifierades 6 utan anmärkning med avseende på angivande av syfte, deltagarförteckning och momsavdrag. Vi konstaterar att en faktura är felkonterad. Vi noteras att två av de verifierade posterna ej avser kostnader baserat på faktiska händelser utan är kostnadsförda budgetposter, vilket inte är i enlighet med god redovisningssed. Efter dialog med kommunen framkommer att de ska ändra på hanteringen inför 2022. I tabellen nedan framgår detaljer från verifieringen.

	Verifierad utan anmärkning	Verifierad med anmärkning	Kan ej bedöma
Syftesbeskrivning	11	2	2
Deltagarförteckning	8	5	2
Momsavdrag	10	0	5

Kurser och konferenser

Av 15 granskade fakturor verifierades 8 utan anmärkning med avseende på angivande av agenda/syfte och deltagarförteckning. I tabellen nedan framgår detaljer från verifieringen.

	Verifierad utan anmärkning	Verifierad med anmärkning	Kan ej bedöma
Syftesbeskrivning	9	6	0
Deltagarförteckning	9	6	0

Bedömning

Uppfyller räkenskapsmaterialet kraven för redovisning av s.k. förtroendekänsliga poster (angivande av syfte och deltagare, momsavdrag samt attest)?

Nej

Genomförd stickprovsgranskning visar att endast 16 av 45 granskade poster var korrekt hanterade på i tillämpliga delar syfte, deltagarförteckning samt momsavdrag. Vidare har vi påträffat flera felkonteringar, främst inom ramen för resekostnader. Kontroll har ej kunnat genomföras med avseende på attestanternas behörighet och oberoende med anledning av att kommunen ej upprätthåller aktuella attestförteckningar.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Norrtälje kommun genomfört en granskning av bisysslor och förtroendekänsliga poster. Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsen har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende hantering av bisysslor och förtroendekänsliga poster.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att kommunstyrelsen *ej* säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende hantering av bisysslor och förtroendekänsliga poster.

Rekommendationer

Mot bakgrund av genomförd granskning vill vi rekommendera kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att riktlinjer och rutiner rörande anställdas eventuella bisysslor är kända och efterlevs.
- Säkerställa att anmälningsblanketter för bisyssla är korrekt ifyllda och aktuella.
- Säkerställa att i de fall kommunen bedriver affärsverksamhet med näringsidkare där anställda har engagemang (bisyssla) hanteras affären utan dennes involvering.
- Upprätta rutiner och kontroller som säkerställer korrekt hantering av s.k. förtroendekänsliga poster vad gäller angivande av syfte, deltagarförteckning samt momsavdrag.

Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning
1. Finns det ändamålsenliga riktlinjer och rutiner rörande anställdas eventuella bisysslor och efterlevs de?	Delvis Vi har inom granskningen noterat att det finns riktlinjer och rutiner rörande anställdas eventuella bisysslor. Däremot framgår att dessa inte alltid upplevs efterlevas. Cheferna uppger att de till stora delar medvetandegjort sina arbetstagare om skyldigheten att anmäla bisysslor samt att lämna uppgifter. Dock sker detta inte i samma utsträckning för chefer som fått förfrågan från sin chef. Vad gäller dokumentation av anställdas bisysslor genom blanketter uppges detta inte heller ske systematiskt.

---

2. Har kommunstyrelsen kännedom/kontroll om i vilken utsträckning som bisysslor förekommer bland de anställda?

Nej
Utifrån genomförda stickprov där 3 av 30 verifierades utan anmärkning framgår att kommunstyrelsen har en låg grad av kännedom i vilken utsträckning som bisysslor förekommer bland de anställda. Dels saknas till stora delar ifyllda och förvarade anmälningssblanketter för bisyssla, men även där anmälningssblankett finns ifylld och förvarad framgår att blanketterna inte alltid är korrekt ifyllda alternativt inte innehöll fullständig information om registrerade bisysslor.

---

3. Har kommunstyrelsen kännedom/kontroll om i vilken utsträckning det förekommer att anställda har engagemang i näringsverksamheter som bedriver affärer med Norrtälje kommun?

Nej
Som framgått av revisionsfråga 2 har kommunstyrelsen bristande kännedom kring vilka bisysslor som anställda i kommunen har. Följaktligen är förutsättningarna för att ha kännedom ifall kommunen bedriver affärer med näringsverksamhet där anställda har bisyssla dåliga. Vi har genomfört en stickprovsgranskning avseende sammantaget 46 fakturor hänförliga till näringsverksamheter där anställda har engagemang för att kontrollera om personen med engagemanget har varit involverad i inköpet. I granskningen har en (1) faktura påträffats som varit attesterad av personen med bolagsengagemanget.

---

4. Finns rutiner och kontroller som säkerställer korrekt hantering av s.k. förtroendekänsliga poster?

Nej
Av genomförda förfrågningar och dokumentstudier är vår bedömning att det inte finns rutiner och kontroller som säkerställer korrekt hantering av s.k. förtroendekänsliga poster. Avsaknaden av beslutade attestförteckningar och uppgifterna om att genomlysning inte gjorts på flera år bedöms vara anmärkningsvärt då det innebär att det inte kontrollerats att beslutsatteststrätterna är korrekta under samma tidsperiod.

---

5. Uppfyller räkenskapsmaterialet kraven för redovisning av s.k. förtroendekänsliga poster (angivande av syfte och deltagare, momsavdrag samt attest)?

Nej

Genomförd stickprovsgranskning visar att endast 16 av 45 granskade poster var korrekt hanterade på i tillämpliga delar syfte, deltagarförteckning samt momsavdrag. Vidare har vi påträffat flera felkonteringar, främst inom ramen för resekostnader. Kontroll har ej kunnat genomföras med avseende på attestanternas behörighet och oberoende med anledning av att kommunen ej upprätthåller aktuella attestförteckningar.

2021-11-24

Carin Hultgren

Ebba Öhlund

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Norrtälje kommuns förtroendevalda revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2021-04-28. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.